UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Visio q[ua]rta. ca. vj

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Visual Library

heredē filioꝝ ſuoꝝ. Et ait daniel Abſit a me vt patrū relinquē hereditatē incircūciſoꝝ donis inhereaꝫ Hic dicit ioſephus ꝙ libros hebraicos ipe ī grecū trāſtulit eloq̄uꝫ Et ſi mutat Daniel ordinem hiſtorie. Nos aūt ordinē pſeq̄mur.

Etſi daniel ordinem hiſtorie hic mutauit. M. tū vtēs recto ordīe enūerat reges babilōis. vt oñdat ſub q̄ viderit. iiij. viſionē ſcꝫ ſub balthaſar. v. a nabucho.

Catalog⁹ regū babylonis. Caplm. V

T mortuus eſt

e nabuchodonoſor magn⁹. ꝛ regnuit fili⁹ ei⁹ nabuchodonoſor ꝓ eo q̄ de manubijs hoſtiū tēplū belis magnifice decorauit. ciuitatē reparās. ita vt nequaq̄ obſidentes valerēt fluuiū auertere. ꝛ paternis regalib⁹ maiora ſupaddidit. ꝛ ī dieb⁹. xv ꝯſūmauit. iuxta q̄ lapides poſuit grādes in ſtar montis. ꝛ ſupplātauit arbores. ꝛ ortū q̄ ſuſpēſilis dicebat. eo ꝙ vxor ei⁹ q̄ ī finib⁹ medie nutrita fuerat: regionē ſuā alōge videre deſideraret. Hui⁹ meminit megaſtenes ī libro iudicioꝝ. ꝛ aſſerit eū fortitudine ꝛ actuū magnitudine herculē tranſcēdiſſe Sꝫ ꝛ diodes ī libro colonioꝝ dic̄. ꝙ iſte nabuchodonoſor obſedit tyrū trib⁹ ānis ꝛ decē menſib⁹ Eo mortuo regnuit ꝓ eo amilinatapagus. Hic ē euilmoradach qui. xxxvij. anno trāſmigrātōis menſe. xij. xxvij. die mēſis ſubleuauit caput ioachim regis iuda de carcere. et poſuit thronū ei⁹ ſuper thronū regū qui erant cū eo in babylone et comedebat corā rege cūctis dieb⁹ vite ſue et hāc fecit cū eo miſcōiam. q2 pater ei⁹ non ſeruauerat ei fidem Tradūt tñ quidā ꝙ euilmoradach frater minorꝫ nabuchodonoſor. in dieb⁹ electiōis paterne. multa egit ipſe in terra. et patre reſtituto accuſatus apō eū miſſus ē in carcerē. vbi ioachī erat vſqꝫ ad mortē fratris ſui. Cūqꝫ regīre cepiſſet: eleuauit ioachim quē ſociū habuerat ī carcere. timēſqꝫ ne reſurgeret pater ſu⁹ q̄ de beſtia redierat ī hoīem ꝯſuluit ioachim Ad cui⁹ ꝯſiliū cadauer patrꝫ ſui effoſſum diuiſit ī. ccc. ptes. ꝛ dedit eas trecētꝫ vulturib⁹. Et ait ad eū ioachī Nō reſurget pater tu⁹ niſi redeant vultures in vnū. Hic habuit tres filios. egeſſariū: q̄ ꝛ reguſar dict⁹ eſt. et laboſardochū. et nabar q̄ balthaſar cognoīat⁹ ē ad quē poſt regna fratrū regnū deuolutū eſt.

Tyr⁹ inſula tūc tpis fuit. ꝛ volebat eā cōtinuare terre. ſꝫ poſtea alexander hoc cōſummauit

Quarta viſio danielis. Caplm. VI.

Equitur quarta vi

ſ ſio danielis. nō ſm ordinē libri ei⁹ ſꝫ ſm hiſtoriā. ī q̄ vidit ſm imagines q̄ttuor beſtiaꝝ q̄ttuor reḡ q̄ vidit nabucho. ī ſtatua q̄driformi. ſꝫ additūꝫ ē de antichriſto et die iudicij. Porro anno ꝑmo balthaſar vidit daniel ſomniū: cui⁹ ſummā ſcribēs ait Uidebā. et ecce q̄ttuor venti pugnabāt ī medio mari He ſūt āgelice ꝑtātes q̄ laborāt ꝓ regnis mūdi q̄b⁹ ꝑſūt. et q̄ttuor beſtie aſcēdebāt d̄ mari. ꝑma q̄ſi leena. ꝛ habebat alas aq̄le Et auulſe ſūt ale ei⁹ ꝛ ſblata ē de tra. ꝛ ſup pedes q̄ſi hō ſtetit. ꝛ cor ei⁹ datū eſt ei. Hoc ē regnū aſſyrioꝝ qd̄ ꝯpat leene ꝓpt violētiā et libidīs īpatientiā: q2 leena ſp in coitū geſtit. Alas aq̄le habuit ꝓpt lōgeuitatē. Nā in ſcd̄a etate inchoās ſub ſaruch ꝓauo abrae: et deſcēdit vſqꝫ ad q̄ntā ſub balthaſar. Q. autē ale auulſe ſunt ꝛ ſtetit vt hō et cor ei datū eſt: ad delectionē nabucho. reſpicit et reſtitutōeꝫ. Scd̄a beſtia ſilis vrſo ī ꝑte et tres ordines dentiū erant in ore eius. et in dentib⁹ eius ꝑncipes tres. et dicebāt ei. Surge comede carnes plurimas hoc eſt regnū perſarū. qd̄ cōparat vrſo ꝓpter patientiam laboris et vict⁹ ꝑcitatē. Nā ꝓ pulmento ſale vtebant et cardamomo: ſed ſilis fuit vrſo in ꝑte: nō ex toto. q2 in ꝓplm dei nihil crudeliter egit. vñ in zacharia dicunt equi albi. Tres ordines dentiūꝫ habuit. id ē tria regna in ꝑncipio ſui medoꝝ. ꝑſaꝝ. et chaldeoꝝ vel tres principes habuit ſup centum viginti ſatrapas. Q. dicebāt ei. comede carnes plurimas. hoc refert ad aſuerū. cui dixit aman vt occideret iudeos. Tertia beſtia q̄ſi pardus. et habebat alas auis. ꝛ q̄ttuor capita erāt in ea: ꝛ ꝑtās data eſt ei. hoc eſt regnū grecoꝝ. qd̄ cōparat pardo q̄ ſaltu ruit in mortē ꝓpter impetū alexandri. Et varij colores: diuerſa ſub eo reḡ ſignificant. Alas habuit. q2 nihil velocius victoria alexandri

Ubi quattuor colorū equos legitur vidiſſe albos. nigros. rufos. varios.

Quattuoꝛ capita eiꝰ
q̄ttuoꝛ ſunt alexādri
ſucceſſores. Nec hāc
ptātē habuit a ſe ale
xāder. ſꝫ fuit ꝓga fu-
roꝛis dn̄i i filios pe-
ſtilentes. Quarta be
Alexāder iuidēs ali
cui pꝰ ſe honoꝛē quē
habuerat ꝯtingere.
xij. q̄ ſibi ſuccederēt
ꝯſtituit. q̄rū ꝙ̄ttuoꝛ
tantū regnauerūt.
ſtia terribilis et foꝛtis: dētes ferreos hn̄s. co-
medēs et reliq̄ pedibꝫ ꝯculcās. h̄ ē regnū ro-
manoꝝ. qꝺ nulli beſtie cōparauit Daniel. vt
quicq̄d feroci in beſtijs cogitamꝰ. intelliga
mus in romanis. Hebreꝰ tn̄ dicit ſimilē fuiſ
ſe apro. ſm̄ illud pſalmiſte Vaſtauit eā aper
de ſilua et ſingularis ferꝰ depaſtus eſt eam.
Hoc regnū cetera ꝯculcauit Qꝺ ſequiꝛ. ꝛ ha
bebat cornua decē: reſpicit ad finē mūdi. qꝛ
tūc regnū romanū diuideꝛ in decē regna. qꝺ
ſignificatū ē ꝑ decē ſoles in vaticinio ſibylle
et ecce cornu aliud paruū ortū eſt de medio
eoꝝ. Hic ē antichriſtꝰ de tribu dan ignobil'
in obſcuro loco babylonie naſciturꝰ. Ex ſe-
minibꝫ quidē parentū ꝯcipieꝛ ſed poſt cōce-
ptum ſpūs malignꝰ deſcēdet in vterū mr̄is
eiꝰ ꝟtute deinceps puer aleꝛ naſceꝛ adole-
ſcet. Vn̄ filiꝰ ꝑditiōis dꝛ. Et tria de corni-
bus primis auulſa ſunt a facie eius. i. tres re
ges de decē prius interficiet. regē ſcꝫ africe
egypti ꝛ ethiopie Tūc alij ſeptē victori colla
ſummittēt. Et ecce quaſi oculi hoīs erāt i eo
id eſt alta et mirabil' ſciētia. qꝛ magice mira-
cula faciet. ꝛ inueniet theſauros abſcōditos
Et erit ei os loquēs ingētia. qꝛ deū ſe dicet ꝛ
circūcidet ſe. dicet ſe meſſiā eſſe. ꝯfluēt ad eū
iudei. reedificabit templū. et ſoliū ſuū ponet
i eo ꝯuertet ad ſe hoīes terroꝛe. mūeribꝫ. mi-
raculis. heliā et enoch interficiet. Aſpiciebā
hec. id eſt. ptātem huiꝰ. donec throni poſiti
ſunt. de q̄bꝫ in euāgelio Sedebitis ſup thro
nos. et antiquus dieꝝ ſedit. i. deꝰ eternus iu
dex. qui apud ioannem ſolꝰ in throno ſedet
Veſtimentū eiꝰ quaſi nix candidū et capil-
li eiꝰ quaſi lana munda gloriā maieſtatꝭ eiꝰ
ſignificāt. Thronꝰ eiꝰ flāme ignis. rote eius
ignis accenſus Hoc eſt qꝺ alibi diciꝛ in ps.
Ignis ante ipm̄ ꝑcedet Fluuiꝰ igneꝰ ꝛ rapi
dus egrediebaꝛ a facie eiꝰ. qꝺ celeritatē iudi
cij notat. quā dicit apl's in momento. in ictu
oculi futurā. Milia miliū miniſtrabāt ei. ꝛ
decies centena milia aſſiſtebāt ei. inculcatio
eſt Nā decies. c. milia. idē eſt quod milia mi
lium. hoc ad exercitus angeloꝝ referꝛ. Iudi
cium ſedit. et libri aperti ſunt. i. iudicibꝫ ſedē
tibus ꝯſcientie ſinguloꝝ patebūt Et vidi qꝛ
interfecta eſſet beſtia quarta. aliarūqꝫ ablata
eſſet poteſtas. qꝛ tūc ceſſabit om̄is ꝑlatio. cū
tradet xp̄s regnū deo pr̄i. Et ecce cū nubibꝫ
celi quaſi filiꝰ hoīs veniebat. qꝛ xp̄s baiulis
nubibꝫ deſcēdet in aera. ſm̄ illud. Ita veniet
quēadmodū vidiſtis eū euntē in celū. ꝛ vſqꝫ
ad antiquū dieꝝ ꝑuenit. qꝛ chriſtꝰ ꝑ oīa eq̄-
lis eſt patri. et dedit ei poteſtatē. et honoꝛē ꝛ
regnū ſempiternū Cūqꝫ vidiſſet hec daniel
acceſſit ad vnū de aſſiſtētibꝫ. et querebat ꝟi-
tatē. Qui expoſuit ei ſingula. hec addens ꝺ
antichriſto. Sanctos altiſſimi ꝯteret. ꝛ tra-
dentur in manu eiꝰ vſqꝫ ad tempꝰ ꝛ tēpoꝛa ꝛ
dimidiū tēpoꝛis. id eſt vſqꝫ ad annū ꝛ duos
annos et dimidiū anni. Hebreꝰ eīm noīe tē-
poꝛis ſignificat annū ꝛ ꝑ numerū pluralē
duos annos Hebreꝰ eīm habet dualē nume
rum ſicut et grecus. Breue erit tempꝰ hoc.
ſꝫ niſi abbreuiati eſſēt illi. nō ſalua fieret om-
nis caro.

Viſio quinta danielis. Caplm̄. VII

Sequitur quinta vi
ſio danielis. hebraice ſcpta i co
ꝑcedētes ꝓo chaldaice. Anno
tertio balthaſar ego daniel erā i elam regiōe
i ſuſis q̄ ē metropolis elamitaꝝ. q̄ in iudith
vocaꝛ echbatanis. In q̄ vt ioſephꝰ dicit fe-
cit daniel mauſoleū regū. Et vidi in viſione
me eſſe ſup portā vlai. Et eſt vlai nomē poꝛ
te. vl' lacꝰ ante portā. Et ecce aries vnus ſta
bat an̄ paludē habēs cornua excelſa. et vnū
excelſiꝰ altero atqꝫ ſuccreſcēs. Hic ē cyrꝰ po
tentioꝛ dario. et vētilabat cornibꝫ ꝫ occidētē
aquilonē et meridiē. et om̄es beſtie nō pote
rūt reſiſtere ei Hoc ad ipm̄ regnū referꝛ. non
ad ꝑſonā. et ecce hircꝰ veniebat ab occidēte.
ꝛ nō tāgebat terrā. Hic ē alexāder quaſi vo
lās. ꝑ inuia queqꝫ gradiens vt hircꝰ. vel ab
hircis oculoꝝ quos diuerſicoloꝛis habuit
Et venit ad arietē quē viderā et efferatꝰ ē in
eū. ꝛ ꝑcuſſit arietē ꝛ ꝯminuit duo cornua eiꝰ
qꝛ dariū arſami filiū ꝑcuſſit. ꝛ medos ꝛ ꝑſas
ſibi ſubiecit. et oꝛta ſūt ei quattuoꝛ cornua. i.
quattuoꝛ ſucceſſoꝛes. de quibꝫ ſuo loco dice
mus De vno ex eis egreſſū eſt cornu modi
cum. ꝛ factū eſt grande. Hic eſt antiochꝰ epi
phanes. deſcendēs a ſeleuco. Qui dū eēt ob
ſes rome. euaſit in regnū et magnificatꝰ ē cō